

**Obchodní akademie, Střední pedagogická škola,
Vyšší odborná škola a Jazyková škola
s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o.**

SNP 170, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 541 548, e-mail: sekretariat@soavoshk.cz

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

pro školní rok 2023/2024

Vypracovali: Mgr. Iva Urbanová

Mgr. Tomáš Borůvka, MBA

Obsah

Úvod.....	3
1 Charakteristika školy.....	4
1.1 Základní údaje o škole.....	4
1.2 Školní poradenské pracoviště.....	5
1.3 Školní metodik prevence jako součást týmu	5
1.4 Východiska pro vypracování Preventivního programu školy	5
1.5 Zásady pro tvorbu Preventivního programu školy	6
2 Cíle.....	8
2.1 Dlouhodobé cíle	8
2.2 Střednědobé cíle	8
2.3 Krátkodobé cíle	9
3 Popis aktuálního stavu	10
4 Realizace Preventivního programu školy	11
4.1 Cílové skupiny.....	11
4.2 PPŠ a školní vzdělávací program	12
5 Spolupráce se specializovanými zařízeními	14
6 Evaluace	15
Seznam příloh	15

Úvod

*„Pojmem **prevence** rozumíme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizaci jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledky. Prevencí může být jakýkoliv typ výchovné, vzdělávací, zdravotní, sociální či jiné intervence směřující k předcházení výskytu rizikového chování, zamezující jeho další progresi, zmírňující již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhající řešit jeho důsledky.“¹*

Ve školském prostředí je nutné dodržovat **zásady efektivní primární prevence:**

- partnerství a společný postup;
- včasný začátek preventivních aktivit;
- komplexní řešení problematiky primární prevence rizikového chování;
- kontinuita působení a systematičnost plánování;
- uplatňování ověřených dat a hodnocení efektivity;
- cílenost a adekvátnost informací i forem působení;
- orientace na kvalitu postojů a změnu chování;
- aktivní účast žáků a studentů (dále jen „žák“) v prevenci, jejich iniciativa a spontánní výměna názorů;
- nepoužívání neúčinných prostředků (programy postavené na odstrašování, zastrasování, zakazování, přehánění následků užívání, moralizování, afektivní výchova postavená pouze na emocích a pocitech).

¹ KOLEKTIV AUTORŮ. *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018*. Praha: MŠMT, 2013, s. 8.

1 Charakteristika školy

Škola poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou ve třech oborech v denní formě vzdělávání: 63-41-M/02 Obchodní akademie, 78-42-M/02 Ekonomické lyceum a 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika (tento také ve zkrácené dálkové formě). V rámci vyšší odborné školy jsou akreditovány obory 65-43-N/01 Cestovní ruch v denní formě vzdělávání a 75-31-N/03 Předškolní a mimoškolní pedagogika ve formě denní a kombinované. Jazyková škola pak zajišťuje konání státních jazykových zkoušek základních a všeobecných a přípravu na zkoušku Cambridge B2 First (FCE).

1.1 Základní údaje o škole

Název školy	Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, s. r. o.
Adresa školy	SNP 170, 500 03 Hradec Králové
IČO	25262327
RED IZO	600011798
Telefon	495 541 548, 602 829 776
E-mail	sekretariat@soavoshk.cz
Webové stránky	https://soavoshk.cz
Sociální síť	https://www.facebook.com/SOAVOSHK https://www.instagram.com/soavoshk
Zřizovatel	PaedDr. Eva Petříková
Vedoucí pracovníci	PaedDr. Eva Petříková, ředitelka školy Ing. David Müller, zástupce statutárního orgánu Mgr. Tomáš Borůvka, MBA, zástupce ředitele pro pedagogickou činnost – SOŠ Mgr. Dita Müllerová, Ph.D., zástupkyně ředitele pro pedagogickou činnost – VOŠ

1.2 Školní poradenské pracoviště

Konzultační hodiny: Pá 13:35–14:20 hod. + dle dohody

JMÉNO	FUNKCE	KONTAKTNÍ E-MAIL
Mgr. Iva Urbanová	školní metodička prevence	urbanova.iva@soavoshk.cz
Mgr. Zdeněk Čapek	výchovný poradce	capek.zdenek@soavoshk.cz
PaedDr. Eva Petřiková	ředitelka školy	reditel@soavoshk.cz
Mgr. Dita Müllerová, Ph.D.	zástupkyně ředitele, kariérová poradkyně	mullerova.dita@soavoshk.cz

1.3 Školní metodik prevence jako součást týmu

Metodik prevence působí na škole jako poskytovatel poradenských služeb spolu s výchovným poradcem a kariérovým poradcem. Ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a ostatními pedagogickými pracovníky vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. O těchto činnostech vede písemnou dokumentaci. Je zodpovědný za tvorbu Preventivního programu školy (PPŠ).

1.4 Výhodiska pro vypracování Preventivního programu školy

Pro vypracování Preventivního programu školy byly využity následující materiály:

- Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 (MŠMT)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT, č.j. 21291/2010-28) a jeho aktualizované přílohy

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j. 37 014/2005-25)
- Škola a neštěstí: Jsme připraveni! (metodické doporučení MVČR)
- Aktivní škola: Inspirace pro podporu pohybových aktivit žáků (metodické doporučení ČŠI)
- Školní vzdělávací programy *Ekonomické lyceum, Obchodní akademie a Předškolní a mimoškolní pedagogika*

1.5 Zásady pro tvorbu Preventivního programu školy

Škola vytváří předpoklady pro uplatňování zdravého životního stylu i k optimalizaci sociálně psychologického klimatu školy a minimalizaci vlivů, které by mohly ohrozit zdraví žáků, učitelů a dalších pracovníků.

Z výše uvedeného vyplývá:

- soustavně sledovat vývojové a individuální potřeby žáků, včas odhalovat poruchy vývoje a poskytovat rychlou a účinnou intervenci při výskytu problémů;
- důsledně plnit úkoly školního poradenství, realizované především školním metodikem prevence, výchovným poradcem nebo pedagogem, k němuž žáci mají důvěru;
- rozhodovat o pracovních a režimových záležitostech především z pohledu zdravotních a bezpečnostních potřeb žáků a v souladu s vývojovými, sociálně psychologickými a zdravotními potřebami a možnostmi žáků;
- upravovat školní řád, organizační řád a veškerou činnost školy ve shodě s ochranou zdraví žáků a ochranou vůči zneužívání návykových látek a vlivům jiných sociálně patologických jevů;
- optimalizovat vztahy mezi žáky a učiteli, ostatními pracovníky;
- věnovat zvýšenou péči žákům handicapovaným, žákům se zdravotními a sociálními riziky a aktuálními problémy;
- koordinovat činnost pedagogů a ostatních pracovníků školy při realizaci Preventivního programu školy;

- zajišťovat dostatečné množství volnočasových aktivit;
- důsledně a soustavně vzdělávat žáky, učitele a ostatní pracovníky školy v oblasti zdravého životního stylu, etické a právní výchovy;
- vytvářet optimální podmínky pro vzdělávací proces, kde je minimalizováno nepříznivé ovlivňování rozvoje schopností a osobnosti žáka;
- vytvářet dovednosti v sociální komunikaci, ve zvládnání sociálních vztahů a stresových situací žáků a učitelů, dovednost odmítat drogu u žáků;
- postupovat podle Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a dle dalších relevantních předpisů a metodik.

2 Cíle

2.1 Dlouhodobé cíle

- Vychovávat k předcházení, minimalizaci nebo oddálení rizikových projevů chování
- Vytvářet bezpečné prostředí a pozitivní klima ve škole
- Poskytnout ochranu před všemi formami diskriminace, předsudků a nálepkování
- Vytvářet pozitivní atmosféru vzájemného respektu, úcty a bezpečí
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu a zdravému postoji k životu
- Podporovat a upevňovat psychosociální dovednosti žáků, schopnost respektu a empatie
- Vychovávat žáky k zvládnutí zátěžových situací (posilovat jejich odolnost vůči stresu, negativním zážitkům a jevům)
- vést žáky k samostatným a správným rozhodnutím
- Rozvíjet u žáků schopnost řešit problémy, případně nalézt pomoc pro řešení problémů
- Napomáhat k otevřené komunikaci
- Motivovat žáky k opuštění rizikového chování, pokud již nastalo
- Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů a jejich diagnostiky
- Rozvíjet otevřený vztah mezi školou a rodiči
- Spolupracovat s dalšími organizacemi a institucemi

2.2 Střednědobé cíle

- Zajistit pravidelnou a efektivní práci s třídními kolektivy, zlepšovat vztah žáků ke školnímu prostředí
- V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zvýšit počet proškolených pedagogických pracovníků aktivně se podílejících na prevenci
- Rozšiřovat možnosti trávení volného času, pravidelně poskytovat co nejvíce možných informací o volnočasových aktivitách
- Snažit se rizikovým projevům chování předcházet, zvýšit informovanost (učitelů, žáků i rodičů) v oblasti sociální patologie a trestně právní odpovědnosti

2.3 Krátkodobé cíle

- Pokračovat v nastaveném systému preventivních programů formou přednášek, prezentací, konzultací, poradenské činnosti, organizování a spolupodílení se na akcích s využitím dostupných technologií, které přispívají k lepší práci s posluchači a umožňují využít nové vzdělávací a metodické prostředky aj. (ve spolupráci s Policií ČR a v případě potřeby za pomoci certifikovaných organizací a programů primární prevence rizikového chování)
- Více zapojit pedagogy do systému prevence – podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v oblasti práce s třídním kolektivem
- Přístupem školy vytvářet a podporovat dobrý vztah s rodiči a společně řešit vzniklé problémy
- Začleňovat sociometrická šetření a dotazníky týkající se rizikového chování a zdravého životního stylu dle potřeby v průběhu školního roku
- V rámci konzultací, přednášek a vyučovacích hodin s žáky řešit problematiku níže uvedených rizikových jevů:
 - ✓ záškoláctví
 - ✓ agrese, šikana, kyberšikana, další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií
 - ✓ násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
 - ✓ závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus (virtuální drogy), gambling (patologické hráčství)
 - ✓ kriminalita, delikvence
 - ✓ rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
 - ✓ spektrum poruch příjmu potravy, sebepoškozování
 - ✓ negativní působení sekt a sociálně patologických náboženských hnutí
 - ✓ ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
 - ✓ sexuální rizikové chování
 - ✓ komerční sexuální zneužívání dětí, syndrom týraných a zneužívaných dětí
 - ✓ duševní problémy, psychické, sociální a další dopady aktuálního dění (následky pandemie, válečný konflikt aj.)

3 Popis aktuálního stavu

Na škole se ojediněle monitorují níže uvedené problémy, které je nutné systematicky usměrňovat:

- klima školní třídy (nevhodné chování žáků navzájem);
- užívání návykových látek (nikotin, tabák) v době mimo vyučování;
- svévolné opouštění školní budovy v průběhu vyučování;
- záškoláctví;
- problémy s neomluvenou absencí;
- užívání mobilních telefonů při vyučování;
- špatné stravovací návyky z domova;
- poruchy příjmu potravy;
- četnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (spolupráce s příslušnými ŠPZ);
- nedostatek pohybových aktivit v době mimo vyučování;
- duševní problémy, psychické, sociální a další dopady aktuálního dění.

S ohledem na dění ve světě je zařazen i problém ozbrojeného útočnicka ve škole.

V rámci předcházení a případného řešení výše uvedených jevů se osvědčují:

- individuální pohovory se žáky;
- individuální pohovory se zákonnými zástupci;
- dobrá práce třídního učitele nejen v rámci třídnických hodin;
- sociometrická šetření;
- dotazníky týkající se rizikového chování a zdravého životního stylu;
- modernizace vybavení školy a jejích prostor;
- zapojení školy do projektů a tím rozšíření aktivit pro žáky;
- mimoškolní aktivity;
- besedy s Policií ČR a ostatními organizacemi a institucemi;
- aktivní účast na besedách a akcích zaměřených na prevenci patologických jevů.

4 Realizace Preventivního programu školy

Plán konkrétních preventivních aktivit pro školní rok 2023/2024 je zařazen jako příloha č. 4.

4.1 Cílové skupiny

Žáci

Prevence školy je zaměřena na podporu protirizikových postojů a norem, na nabídku pozitivní alternativy trávení volného času, seznámení se s možnostmi řešení obtížných situací (včetně možnosti, kam se obrátit v případě problému spojeného s výskytem rizikového chování, např. s užíváním návykových látek). K dispozici je také schránka důvěry.

Dle potřeby probíhají třídnické hodiny, které slouží k řešení problémů v kolektivu, upevňování vztahů v kolektivu, ujasňování pravidel. Důležitou roli hrají individuální rozhovory s žáky, skupinová práce během výuky. V rámci specifické i nespecifické prevence se na naší škole uskutečňují:

- adaptační jazykový, lyžařský, metodický, zdravotnický a sportovní kurz;
- pravidelná organizace sbírky pro Světlušku;
- filmová a kulturní představení, besedy, exkurze;
- olympiády, soutěže a přehlídky;
- odborné praxe;
- zahraniční zájezdy;
- schůzky studentské rady;
- organizace:
 - ✓ koncertů a divadelních vystoupení,
 - ✓ výstav žakovských prací,
 - ✓ školního plesu a vánoční akademie pro žáky, učitele, rodiče a absolventy,
 - ✓ sportovních aktivit.

Pedagogický sbor

V rámci DVPP se vytvářejí podmínky pro možnost vzdělávání v oblasti sociálně patologických jevů a vedení třídního kolektivu. Pracovní kolektiv tak získává schopnost lépe rozpoznat výskyt problémových jevů a zajistit včasnou intervenci.

Rodiče a zákonní zástupci

Spolupráce s rodiči se realizuje prostřednictvím informačních schůzek – v 1. a 4. ročníku zpravidla třikrát ve školním roce, ve 2. a 3. ročníku dvakrát ročně. Každý vyučující navíc nabízí rodičům možnost osobní konzultace na předem domluvené schůzce během celého roku.

S rodiči celoročně komunikujeme i prostřednictvím webové aplikace systému Bakaláři, kde mají možnost získat aktuální informace nejen o výsledcích vzdělávání svých dětí, ale také o jejich chování.

Velkým přínosem je i organizace akcí, při kterých se rodiče, žáci a učitelé setkávají i mimo rámec školy.

4.2 PPŠ a školní vzdělávací program

Prevence sociálně patologických jevů je součástí rámcového vzdělávacího programu (RVP), školního vzdělávacího programu (ŠVP) a rovněž schválených standardů středního vzdělávání. Aspekty preventivního působení jsou mezipředmětově koordinovány.

Otázky týkající se prevence jsou zahrnuty v průřezových tématech ŠVP Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí. Jsou součástí všech vyučovacích předmětů, své stěžejní místo mají zejména v předmětech:

- ✓ občanská nauka,
- ✓ právo,
- ✓ psychologie,
- ✓ pedagogika,
- ✓ biologie a ekologie,
- ✓ základy přírodních věd,
- ✓ informační a komunikační technologie,
- ✓ tělesná výchova, tělesná výchova s metodikou,
- ✓ dějepis,
- ✓ český jazyk a literatura.

Škola plní též požadavky „Ochrany člověka za mimořádných situací“. Je zahrnuta do předmětů občanská nauka, biologie a ekologie, základy přírodních věd, tělesná výchova a tělesná výchova s metodikou.

V průběhu školního roku bývá zařazován Den s prvky ochrany člověka za mimořádných událostí včetně evakuace školy.

Škola věnuje pozornost **prevenci a výchově k ochraně osobních údajů**. Žáci zasluhují zvláštní ochranu osobních údajů, protože si mohou být méně vědomi dotčených rizik, důsledků, záruk a svých práv v souvislosti se zpracováním osobních údajů. Tato zvláštní ochrana se vztahuje zejména na používání osobních údajů žáků pro účely marketingu nebo vytváření osobnostních i uživatelských profilů a shromažďování osobních údajů týkajících se žáků při využívání služeb nabízených přímo jim.

Žáci jsou seznamováni s problematikou ochrany osobních údajů v rámci níže uvedených bodů:

- ✓ zásady ochrany osobních údajů,
- ✓ práva při ochraně osobních údajů,
- ✓ používání osobních údajů pro účely marketingu,
- ✓ bezpečné využívání informačních technologií a chování na internetu.

Pomocné materiály:

- *Zásady ochrany osobních údajů on-line (ÚOOÚ)*
- *Já mám práva... (Rada Evropy)*
- *Získejte kontrolu nad svými údaji (Evropská komise)*

Ve škole jsou integrováni **žáci se speciálními vzdělávacími potřebami** v souladu s platnou legislativou. Těmto žákům jsou poskytována podpůrná opatření a škola nabízí konzultační hodiny. Vhodnými způsoby jsou také ve svém rozvoji soustavně podporováni **žáci nadaní**.

5 Spolupráce se specializovanými zařízeními

NÁZEV	KONTAKT
Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum KHK	Na Okrouhlíku 1371/30 500 02 Hradec Králové tel.: 495 265 423 e-mail: info@ppphk.cz web: https://www.poradenstvikhk.cz
Metodik prevence při PPP (oblastní metodik prevence)	Mgr. Jitka Musilová tel.: 606 082 588, 495 265 423 e-mail: j.musilova@ppphk.cz
Krajský školský koordinátor prevence	Mgr. Jana Hrnčířová tel.: 725 547 168 e-mail: jhrncirova@kr-kralovehradecky.cz
Magistrát města HK – ústředna	tel.: 495 707 111
Magistrát města HK – OSPOD	Mgr. Alena Antošová, vedoucí oddělení tel.: 495 707 375 e-mail: alena.antosova@mmhk.cz
Městská policie – oddělení prevence	Eva Kněžourová, vedoucí oddělení tel.: 495 707 927 e-mail: eva.knezourova@mmhk.cz
Policie ČR – oddělení tisku a prevence	por. Bc. Leona Špičanová, preventistka tel.: 974 526 207 e-mail: krph@pcr.cz
Středisko výchovné péče (SVP)	SVP Návrat Nerudova 104/63, 500 02 Hradec Králové tel.: 739 401 363 e-mail: svpnavrat@gmail.com web: https://www.svphk.cz

6 Evaluace

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. PPŠ je průběžně kontrolován a vyhodnocován, podle výsledků může být upravován.

K vyhodnocování podmínek ve škole a naplnění cílů PPŠ jsou využívány následující zdroje:

- rozhovory s třídními učiteli a ostatními pedagogy;
- rozhovory s žáky;
- záznamy metodika prevence, výchovného poradce a kariérového poradce;
- výsledky sociometrických a dalších šetření.

Data jsou zpracována a vyhodnocena v rámci výkazu preventivních aktivit. Získané informace mohou být použity k rozhodování o zlepšení intervence, k jejímu rozšíření nebo odmítnutí. Následně jsou s výsledky seznámeni vyučující na pedagogické radě.

Evaluace zároveň slouží jako jedno ze základních východisek pro plánování preventivních aktivit na další školní rok.

Seznam příloh

- 1. Strategie předcházení školní neúspěšnosti**
- 2. Školní program proti šikanování**
- 3. Krizový plán**
- 4. Plán preventivních aktivit pro školní rok 2023/2024**
- 5. Výchova ke zdravému životnímu stylu**